

більшість поетичних творів великого Кобзаря дістала друге, музичне життя. На тексти й мотиви «Кобзаря» сотні композиторів світу створили близько 500 творів (а весь «Кобзар» нараховує 227 назв). Засобами малярства, графіки, скульптури образ Шевченка та героїв його творів змалювали сотні митців.

Життя і творчість великого Кобзаря є для нас своєрідним моральним кодексом, твори Шевченка роблять людей кращими, ласкавішими, доброзичливішими.

«Твори Шевченка, - говорив Костянтин Станіславський,— вічно будитимуть у серцях людей благородні, великі почуття». «Ми переконані,— писав Павло Грабовський,— що один спогад про подібних людей здатний звеличити і облагородити нашу душу. Без таких людей давним-давно зачерствіло б людське серце і заглохла б нива життя».

Творчість Шевченка постає чи не найвидатнішим всеєвропейським і світовим явищем, бо досі, як слушно зауважив Вадим Скуратівський, «вікове горе має по суті не мало своїх літературних уст, не розверзалося ними, не прорізалося своїм художнім голосом». Були окремі літературні спроби, але настільки несміливі й наслідувальні стосовно

На завершення — кілька прислів'їв про великого Кобзаря: «Шевченко для людей — це безсмертний Прометей»; «Шевченкові думки переживуть віки»; «Сяє геній Кобзаря, мов у темряві зоря»; «Хто з Шевченком знається, той розуму набирається»; «Шевченко Тарас— наче сонце для нас»; «Слово Тараса— наша зброя і окраса»; «Хто Шевченка прочитав, той багатший серцем став».

ДЕМОКРАТИЧНІ ІДЕЇ В ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Романченко К.Г., студ. І курсу факультету управління і бізнесу ХНАДУ
Науковий керівник – Сук О.Є., старший викладач каф. філософії і політології

Національний символ України Тарас Григорович Шевченко - великий український поет і письменник. Він вивів літературу і поезію України на світовий рівень. Творчість Т. Г. Шевченка відкрила новий, вищий етап у розвитку української думки.

У центрі поезії Тараса Шевченко перебуває саме людина, її багатий духовний світ, її свобода, щастя і доля. Ідеальним суспільством у баченні Шевченко було панування братерства, де усі люди будуть рівними та вільними. Тарас Григорович був романтиком та реалістом одночасно.

Витоки світогляду Т. Шевченка, зміст його творчості виходять з умов, у яких він жив і творив. Глибоке знання життя, традиції боротьби за волю прагнення цієї волі дали поетові змогу виробити свій погляд на світ і не лише звернутися своєю творчістю до сучасників, а й звернутися до потомків із закликком вирішувати проблеми національного буття.

Шевченко вніс новий зміст, нові мотиви в народну літературу і, звернувшись до минулого, в ідеалах яких, за народною традицією, знайшов

нові мотиви, співзвучні своїм ідеалам суспільної справедливості, свободи, протесту проти політичного гніту і будь-якого посягання на свободу і гідність людини, людської особистості, заклавши міцні підвалини національного відродження.

При цьому боротьбу за справедливість, щастя і добро проти зла і насильства Шевченко тісно пов'язував з ідеєю милосердя, яке визнавав вищою основою людської гідності, духовності, людських взаємовідносин, поступків, вчинків і розумів, як істинно людське почуття, співчутливе ставлення людини до людини, прагнення робити добро, допомагати один одному у боротьбі з нещастям.

Світоглядні позиції Шевченка зумовили своєрідність його ставлення до історії. Бачення світу в нього при всій загальнолюдській спрямованості глибоко національне, позачасове. Символічним кодом у ньому зосереджуються колективні надії і пам'ять, минуле, сучасне і майбутнє, розкриття якого дає змогу пізнати світову правду і про приховані колективні гріхи, і про "золотий вік", який був і ще повернеться. В історичному інтелектуальному ключі все це спрямовується на глибоке відчуття української історичної долі й колективної душі. При цьому у Шевченка природним шляхом поєднуються, здавалося б, несумісні способи мислення – мислення XVIII ст. козацько-станового патріотизму як апофеозу України, її історії та права, з романтичним апофеозом світової своєрідної релігії народу, баченої позаісторично.

Творчість Шевченка і сьогодні робить людей добрими, кращими та вселяє надію на щасливе майбутнє України.

ОБРАЗ КОБЗАРЯ В ПОЕЗІЇ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Санжаревська І., студ. I курсу факультету інженерів землевпорядкування
Науковий керівник – Князь Т. М., старший викладач кафедри укр. та рос. мов

На початку ХХ ст. українськими селами мандрували більше ніж тисяча кобзарів. Породжуючи селами та містечками, кобзарі зупинялись і грали на ринкових майданах чи ярмарках, біля церков і монастирів. Їхній репертуар складався, передусім, з трьох компонентів: релігійної музики, епосів, танцювальної музики та гумористичних пісень.

Образ кобзаря, натхненного співця волелюбних ідей і героїчної слави, виразника народних сподівань представлений в поезії Тараса Шевченка.

Літературний портрет Шевченкового образу кобзаря постає в поемі "Перебендя" (1839). Пісенний репертуар його тематично й жанрово різноманітний. Пісні, які він виконує – веселі, жартівливі, весільні, любовні, сирітські, журливі, героїчні, побутові, козацькі, історичні... народний співець співає всюди, де збирається народ.

Якщо в поезії 1837-1840 рр. кобзар постає як романтичний співець героїчного минулого, який боляче реагує на життя поневоленого народу, то в поемі "Гайдамаки" (1841) це – співець повстанців, який підносить їх героїчний